

Βιομηχανική ιδιοκτησία

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Αυτό το λήμμα ή η ενότητα δεν αναφέρει τις [πηγές](#) του ή δεν περιέχει επαρκείς [παραπομπές](#). Μπορείτε να βοηθήσετε την Βικιπαίδεια προσθέτοντας κατάλληλες πηγές και παραπομπές που να υποστηρίζουν το λήμμα. Η σήμανση τοποθετήθηκε στις 09/01/2014.

Βιομηχανική ιδιοκτησία είναι η έννοια γένους για τα δικαιώματα [Διανοητικής ιδιοκτησίας](#) που προορίζονται αποκλειστικά για οικονομική εκμετάλλευση. ειδικότερα, πρόκειται για ένα σύνολο κανόνων που προστατεύουν την [ευρεσιτεχνία](#) και το [βιομηχανικό υπόδειγμα](#), το [σήμα](#), το [βιομηχανικό σχέδιο](#), [οιγεωγραφικές ονομασίες προέλευσης](#), οι [τοπογραφίες ημιαγωγών](#) και το [δικαίωμα σε ποικιλίες φυτών](#). Η βιομηχανική ιδιοκτησία διακρίνεται έτσι από την [πνευματική ιδιοκτησία](#), η οποία, αν και δεν αποκλείει καθόλου την οικονομική εκμετάλλευση, αφορά κατά κύριο λόγο (τουλάχιστον ιστορικά) έργα λόγου και τέχνης.

Κύριος λόγος ύπαρξης είναι ιστορικά η οικονομική ανταμοιβή της πρωτοπορίας και κατά πιο σύγχρονες απόψεις, με βάση και τη [θεωρία των property rights](#)η παροχή κινήτρων στην έρευνα και στην ανάπτυξη καινοτομιών.

Πίνακας περιεχομένων

[\[Απόκρυψη\]](#)

- 1 Ιστορία
  - 1.1 Αρχαιότητα
  - 1.2 Μεσαίωνας
  - 1.3 Σύγχρονη Εποχή
    - 1.3.1 Διεθνώς
    - 1.3.2 Ελλάδα
- 2 Κοινωνική και οικονομική αναγκαιότητα του Δικαίου της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
- 3 Προστασία των Ευρεσιτεχνιών
  - 3.1 Ορισμός
  - 3.2 Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας
  - 3.3 Προϋποθέσεις Χορήγησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας
  - 3.4 Δικαιούχοι του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας
    - 3.4.1 Η αρχή του πραγματικού εφευρέτη
    - 3.4.2 Εφεύρεση από περισσότερους. Κοινή εφεύρεση

- 3.4.3 Παράλληλη εφεύρεση
- 3.4.4 Δικαιούχοι του διπλώματος συνέχεια. Εφευρέσεις εργαζομένων
- 3.5 Διαδικασία Χορήγησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας
  - 3.5.1 Το δηλωτικό σύστημα του Ο.Β.Ι.
  - 3.5.2 Κατάθεση αίτησης, παραδεκτό, δημοσιότητα
  - 3.5.3 Προτεραιότητα
- 3.6 Η Χορήγηση του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας- το Ε.Δ.Β.Ι.
- 3.7 Κατηγορίες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας
  - 3.7.1 Δίπλωμα προϊόντος
  - 3.7.2 Δίπλωμα μεθόδου ή δίπλωμα βιομηχανικής εφαρμογής
  - 3.7.3 Δίπλωμα εθνικής αμύνης
  - 3.7.4 Δίπλωμα τροποποίησης
  - 3.7.5 Εξαρτημένο δίπλωμα
- 3.8 Εξουσίες που απορρέουν από το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας
- 3.9 Αξιοποίηση του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας
  - 3.9.1 Η μεταβίβαση του δικαιώματος
  - 3.9.2 Ενεχύραση. Επικαρπία. Διεκδίκηση ευρεσιτεχνίας
  - 3.9.3 Άδειες εκμετάλλευσης
  - 3.9.4 Υποχρεωτικές άδειες εκμετάλλευσης
- 3.10 Απώλεια του δικαιώματος
  - 3.10.1 Διάρκεια
  - 3.10.2 Διεκδίκηση ευρεσιτεχνίας
  - 3.10.3 Ακυρότητα κατόπιν αγωγής
  - 3.10.4 Έκπτωση
- 3.11 Προστασία Δικαιώματος Ευρεσιτεχνίας
  - 3.11.1 Αστική προστασία
  - 3.11.2 Άμυνα του εναγόμενου. Παραγραφή αστικών αξιώσεων
  - 3.11.3 Προστασία δικαιώματος προσδοκίας
  - 3.11.4 Ποινικού δικαίου προστασία
- 4 Προστασία των Υποδειγμάτων Χρησιμότητας- Οι "Μικροεφευρέσεις"
  - 4.1 Ορισμός
  - 4.2 Περιεχόμενο δικαιώματος
  - 4.3 Αντικείμενο δικαιώματος

- 4.4 Διαδικασία χορήγησης
- 5 Προστασία των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων
  - 5.1 Ορισμός
  - 5.2 Προϋποθέσεις Προστασίας
  - 5.3 Το Δικαίωμα Καταχώρησης στο Σχέδιο ή Υπόδειγμα
  - 5.4 Απώλεια του Δικαιώματος
  - 5.5 Ακυρότητα καταχωρημένου σχεδίου ή υποδείγματος
- 6 Προστασία των Σημάτων
  - 6.1 Ορισμός
  - 6.2 Σκοπός του σήματος
  - 6.3 Λόγοι απαραδέκτου
  - 6.4 Συλλογικά Σήματα
  - 6.5 Σήματα Αλλοδαπών
  - 6.6 Κοινοτικό Σήμα
- 7 Σχετικά άρθρα
- 8 Ελληνικοί Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης
- 9 Οργανισμοί
- 10 Πηγές

Ιστορία [\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Αρχαιότητα [\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η ιδέα της προστασίας των έργων του ανθρώπινου πνεύματος ήταν σε πρώιμο στάδιο. Όμως, με την πάροδο του χρόνου η ανάγκη προστασίας του δημιουργού του πνευματικού έργου εντάθηκε και οδήγησε στη διαμόρφωση δικαιώματος έννομης προστασίας. Παράλληλα, γινόταν όλο και περισσότερο κατανοητή η έννοια του έργου του πνεύματος και ο άνθρωπος συνειδητοποιούσε τα αποτελέσματα της δημιουργίας.

Στην οικονομική ζωή της αρχαιότητας η εφευρετική δραστηριότητα ήταν υποτυπώδης καθώς οι πρώτες εφευρέσεις όπως η εφεύρεση του τροχού από τους Αιγύπτιους και του βαρούλκου από τον [Αρχιμήδη](#) δεν είχαν ιδιαίτερη οικονομική αξία, καθώς δεν οδήγησαν στη διαμόρφωση βιομηχανιών. Έτσι λοιπόν συνεπάγεται ότι δεν υπήρχε ανάγκη έννομης προστασίας και η επαγγελματική δραστηριότητα παρουσιάζονταν μόνο ως επιχείρηση χειροτεχνίας.

Επιπλέον, υπήρχαν κυρίως κρατικά μονοπώλια για ορισμένα εμπορεύματα, όπως για παράδειγμα το αλάτι. Τέλος, δεν υπήρχε ούτε προστασία των καλαίσθητων διακοσμήσεων των προϊόντων και των ειδών οικιακής χρήσης.

Μεσαίωνας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της οικονομικής ζωής στο [Μεσαίωνα](#) ήταν η ένταξη των επιχειρηματιών στις συντεχνίες. Κατ'αυτόν τον τρόπο, δεν υπήρχε οικονομική ελευθερία και ανταγωνισμός, καθώς οι έμποροι και οι χειροτέχνες ασκούσαν τη δραστηριότητα τους σύμφωνα με τους κανόνες της συντεχνίας, η οποία προσδιόριζε και τους όρους λειτουργίας της επιχείρησης, το είδος των υπό παραγωγή προϊόντων και τέλος την ποιότητα και τον τρόπο παραγωγής τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η οικονομική αυτή τάξη να έχει στατικό χαρακτήρα, καθώς δεν ευνοούσε την εκδήλωση του εφευρετικού πνεύματος. Οι εφευρέσεις και τα αισθητικά διαμορφωμένα προϊόντα, όπως για παράδειγμα τα σχέδια χρυσούφαντων υφασμάτων, θεωρούνταν ως κοινό κτήμα της συντεχνίας, κι έτσι οι συντεχνίες να παρεμπόδιζαν την εξέλιξη της τεχνολογίας. Παρόλα αυτά την εποχή εκείνη εμφανίστηκαν τα πρώτα **σήματα ιδιοκτησίας**, δηλαδή τα σήματα που τοποθετούνταν σε συσκευές, σε σπίτια κ.α. προκειμένου να δηλώνεται το πρόσωπο στο οποίο ανήκαν τα διακρινόμενα αντικείμενα. Στη συνέχεια εμφανίστηκαν τα σήματα προέλευσης και τα σήματα που διέκριναν για παράδειγμα τα προϊόντα από χρυσό, το ψωμί και άλλα βασικά τρόφιμα. Παρότι η διάδοση των σημάτων είχε αναπτυχθεί εκείνη την περίοδο η ιδέα της αποτελεσματικής τους προστασίας δεν υλοποιήθηκε.

Σύγχρονη Εποχή[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Διεθνώς[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ο ρόλος του δικαίου βιομηχανικής ιδιοκτησίας σε διεθνές επίπεδο, συντελεί κυρίως στην προώθηση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών και διευκολύνει την εισαγωγή ξένης τεχνολογίας. Αυτό πετυχαίνεται με την αναγνώριση υπερεθνικών δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον πετυχαίνεται και με την προστασία στο εσωτερικό κάθε χώρας των αλλοδαπών δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Η προστασία αυτή στηρίζεται σε διεθνείς συμβάσεις, η βασικότερη εκ των οποίων είναι η Διεθνής Σύμβαση των Παρισίων που καθιερώνει και την βασικής σημασίας αρχή της διεθνούς προτεραιότητας (άρθρο 4 ΔΣ) και την αρχή της αμοιβαιότητας (άρθρο 33 Ν. 2239/1994). Εξάλλου, ο ανταγωνισμός σε διεθνές επίπεδο δεν προστατεύεται ακόμη με βάση κάποια διεθνή σύμβαση. Ωστόσο, προς την κατεύθυνση αυτή ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα μας έχει το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού και βέβαια η πρόσφατη ρύθμιση των συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας (άρθρα 21 επ Ν. 1733/1987).

Ελλάδα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Στην [Ελλάδα](#) δημιουργήθηκε το [1987](#) ο [Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας](#) (Ο.Β.Ι.) ως αποκλειστικά αρμόδιος φορέας για την κατοχύρωση των εφευρέσεων, των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, καθώς επίσης για θέματα τεχνολογικής πληροφόρησης και μεταφοράς τεχνολογίας.

Κοινωνική και οικονομική αναγκαιότητα του Δικαίου της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Στην σημερινή εποχή είναι αναμφίβολο το γεγονός, ότι η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας συνδέεται άρρηκτα με την τεχνολογία της ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση, η τεχνολογική ανάπτυξη μιας χώρας προϋποθέτει την ύπαρξη ενός νομοθετικού πλαισίου, στο οποίο παίζοντας προεξέχοντα ρόλο συγκαταλέγεται και το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Έτσι, το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, εισάγει και ρυθμίζει απόλυτα δικαιώματα πάνω σε ορισμένα άυλα αγαθά βιομηχανικής ιδιοκτησίας (διακριτικά γνωρίσματα, ευρεσιτεχνίες κ.λ.π.), προστατεύοντας τα εμπορικά και βιομηχανικά απόρρητα, αλλά και προβλέποντας τις σχετικές συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας. Τέλος, το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, μπορεί να υπάγει τον ανταγωνισμό σε κατάλληλη νομοθετικής ρύθμιση που αφορά το δίκαιο του αθέμιτου και ελεύθερου ανταγωνισμού.

Προστασία των Ευρεσιτεχνιών[[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)]

Ορισμός[[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)]

Ο νομοθέτης δεν προσδιορίζει την έννοια της εφεύρεσης.

Σύμφωνα με την επικρατούσα επιστημονική άποψη, η εφεύρεση είναι δημιούργημα, ή αλλιώς η τεκμηριωμένη και πρακτικά εφαρμόσιμη υπόδειξη (διδασκαλία, κανόνας) του ανθρώπινου πνεύματος, για την επίλυση τεχνικού προβλήματος ή η υπόδειξη επίλυσης του με εφαρμογή φυσικών νόμων κατά άγνωστο μέχρι τώρα τρόπο, που υπερβαίνει για το μέσο ειδικό, το συνηθισμένο μέτρο προόδου ή όπως επίσης λέγεται, τη σχετική και γνωστή στάθμη της τεχνικής.

Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας[[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)]

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διέπεται σήμερα από το Ν. 1733/87. Πρόκειται για μια διοικητική πράξη που εκδίδεται από τον [Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας](#) (άρθρο 8 παρ. 11 Ν. 1733/87) με την πράξη βεβαιώνεται το κανονικό της δήλωσης ευρεσιτεχνίας και παρέχεται στο δικαιούχο δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία απόλυτο, αποκλειστικό και χρονικά περιορισμένο. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το δικαίωμα του εφευρέτη έχει περιορισμένη προστασία και είναι επισφαλές. Για τον λόγο αυτό δεν πρέπει να συγχέεται με το δίπλωμα ευρεσιτεχνία, στο οποίο ο δικαιούχος αποκτά αξίωση κατά της αρμόδιας αρχής (δικαίωμα προσδοκίας) προς έκδοση διοικητικής πράξης, από την χρονική στιγμή της δήλωσης.

Προϋποθέσεις Χορήγησης Διπλώματος

Ευρεσιτεχνίας[[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)]

Βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι η ύπαρξη εφεύρεσης (άρθρο 5 παρ.1). Παρόλα αυτά δεν χορηγείται δίπλωμα για κάθε εφεύρεση.

- Πρέπει να πρόκειται για **εφεύρεση** . Κάθε εφεύρεση έχει ως αντικείμενο την ερευνητική ιδέα, δηλαδή αποτελείται από ένα κανόνα όπου δεν χρειάζεται παραπέρα έρευνα, έτσι ώστε η εφαρμογή του να είναι δυνατή από τρίτους ειδικούς και δεκτικός επανάληψης κατά βούληση.

- Οι εφευρέσεις ανάγονται στο χώρο της **τεχνικής και στην εκμετάλλευση των δυνάμεων του φυσικού κόσμου** για την κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ανάγονται είτε στον οργανικό κόσμο, με την εφεύρεση μια οργανικής χημικής ουσίας, είτε στον ανόργανο με την εφεύρεση μιας μηχανής ή ακόμη και με την παραγωγή ενός προϊόντος.
- Μια εφεύρεση πρέπει να είναι **νέα** . Δεν αρκεί όμως μόνο αυτό, θα πρέπει να υπερβαίνει τη γνωστή στάθμη της τεχνικής.
- Μια εφεύρεση θα πρέπει να εμπεριέχει **εφευρετική δραστηριότητα** , δηλαδή να παρουσιάζει εφευρετικό ύψος ή άλμα προόδου (inventive step). Αξίζει να σημειωθεί ότι τα υποδείγματα χρησιμότητας, δεν χρειάζεται να περιέχουν εφευρετική δραστηριότητα.
- Η εφεύρεση πρέπει να είναι **επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής ή αλλιώς βιομηχανικώς εκμεταλλεύσιμη** , δηλαδή να αποτελέσει αυτή καθ'αυτή αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης. Με άλλα λόγια, μια εφεύρεση είναι επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής όταν το αντικείμενο της μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να αξιοποιηθεί πρακτικά για κάθε επαγγελματική δραστηριότητα, δηλαδή όχι μόνο εμπορική. Για παράδειγμα, οι μέθοδοι χειρουργικής και θεραπευτικής αγωγής του ανθρώπινου σώματος ή των ζώων δεν αποτελούν βιομηχανικά εφαρμόσιμες, όπως αντίστοιχα και οι διαγνωστικές μέθοδοι που εφαρμόζονται στο ανθρώπινο σώμα ή στο σώμα των ζώων.

Δικαιούχοι του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η αρχή του πραγματικού εφευρέτη[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η αρχή αυτή ικανοποιεί το αίσθημα περί δικαίου, καθώς το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας παραχωρείτε στον αληθή εφευρέτη. Για να έχει όμως νομική αξία με την έννοια ότι ο κάτοχος του διπλώματος είναι και ο πραγματικός εφευρέτης, πρέπει η χορήγηση του διπλώματος να στηρίζεται το σύστημα του προελέγχου. Έτσι, στις έννομες τάξεις όπου δεν προβλέπεται προέλεγχος της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων, δικαίωμα στην απονομή του διπλώματος έχει ο πρώτος δηλώσας, κατά το νόμο, την εφεύρεση. Ισχύει δηλαδή, *"Η αρχή του πρώτου δηλούντος"* .

Εφεύρεση από περισσότερους. Κοινή εφεύρεση[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Στην περίπτωση εφεύρεσης από περισσότερους και κατάθεση από όλους τους συν-εφευρέτες, υπάρχει κοινωνία δικαιώματος στην εφεύρεση. Αυτό σημαίνει ότι ο καθένας έχει εξ αδιαίρετου ποσοστό επί του δικαιώματος.

Παράλληλη εφεύρεση[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα άτομα δημιούργησαν την ίδια εφεύρεση ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο, τότε προστατεύεται μόνο ο πρώτος χρονικά καταθέτης αυτής.

Δικαιούχοι του διπλώματος συνέχεια. Εφευρέσεις εργαζομένων[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Στη χώρα μας σήμερα, μετά την κατάργηση του άρθρου 668 ΑΚ με το άρθρο 25 παρ. 2 Ν. 1733/87, οι εφευρέσεις των εργαζόμενων ρυθμίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4-7 του ίδιου νόμου. Οι νέες διατάξεις είναι προσανατολισμένες στις αντίστοιχες διατάξεις της Σύμβασης του Μονάχου για το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και επηρεασμένες από τη γαλλική ρύθμιση. Εξάλλου, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται αναλογικά και στις εφευρέσεις που δεν είναι επιδεκτικές διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αφού το άρθρο 668 ΑΚ έχει καταργηθεί στο σύνολο του. Κατά τις διατάξεις αυτές οι εφευρέσεις διακρίνονται σε ελεύθερες, εξαρτημένες και υπηρεσιακές. Ειδικότερα:

- **Ελεύθερη εφεύρεση:** αποτελεί κάθε εφεύρεση που δεν πραγματοποιήθηκε με μέσα του εργοδότη, χωρίς να αξιοποιεί υλικά μέσα και πληροφορίες που κατέχει χάρη στην παρεχόμενη από αυτόν εργασία, καθώς και κάθε εφεύρεση που δεν αποτελεί περιεχόμενο της εργασίας που του έχει ανατεθεί. Έτσι, οι ελεύθερες εφευρέσεις ανήκουν πάντα στον εργαζόμενο και μάλιστα, κατά τρόπο αναγκαστικό.
- **Εξαρτημένη εφεύρεση:** είναι η εφεύρεση που πραγματοποιήθηκε από τον εργαζόμενο με μέσα του εργοδότη. Η εξαρτημένη εφεύρεση ανήκει εξ αδιαιρέτου κατά 40% στον εργοδότη, ποσοστό που λαμβάνει ως αντάλλαγμα για τη χρήση από τον εργαζόμενο των υλικών μέσων κ.λ.π., και κατά 60% στον εργαζόμενο. Και στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση κατά ποσοστό 40% περιέρχεται στην εργοδότη εκ του νόμου, μόνο που η μεταβίβαση αυτή τελεί υπό αίρεση.
- **Υπηρεσιακή εφεύρεση:** είναι η εφεύρεση που πραγματοποιήθηκε από τον εργαζόμενο σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας με σκοπό την ανάπτυξη της εφεύρεσης και ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργοδότη (Άρθρο 6 Παρ.4). Στον εργαζόμενο ανήκει μόνο το "*ηθικό δικαίωμα*" αναφοράς του ονόματος του ως εφευρέτη.

Διαδικασία Χορήγησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το δηλωτικό σύστημα του [O.B.I.](#)[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ο O.B.I. δεν διενεργεί ουσιαστικό έλεγχο, αλλά μόνο τυπικό, εάν δηλαδή πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις του νόμου, εφαρμόζοντας το δηλωτικό σύστημα, δηλαδή ότι όσα δηλωθούν τεκμηριώνονται ως νόμιμα. Αντίθετα, σε άλλες χώρες ισχύει το εξεταστικό σύστημα, όπου γίνεται ενδελεχής εξέταση της εφεύρεσης.

Κατάθεση αίτησης, παραδεκτό, δημοσιότητα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η αίτηση πρέπει να περιέχει όσα στοιχεία ορίζει το άρ. 7 του Ν. 1733/1987, και ιδίως περιγραφή της εφεύρεσης, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή της εφεύρεσης και από μη ειδικό. Με δεδομένο λοιπόν ότι 18 μήνες μετά την κατάθεση τα στοιχεία της αίτησης είναι δημοσίως προσβάσιμα, αυτό συντελεί στη διάδοση της γνώσης και των επιστημονικών ανακαλύψεων.

Προτεραιότητα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Αν έχει κατατεθεί κανονικά αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο εξωτερικό και δεν έχει ακόμη κατατεθεί στην Ελλάδα, ο εφευρέτης έχει δικαίωμα προτεραιότητας στην εφεύρεση ακόμη κι αν κάποιος άλλος κατέθεσε στο εντωμεταξύ την ίδια εφεύρεση στην Ελλάδα, εφ' όσον μέσα σε 12 (δώδεκα) μήνες από την πρώτη κατάθεση, καταθέσει αίτηση για την ίδια εφεύρεση στην Ελλάδα.

Η Χορήγηση του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας- το Ε.Δ.Β.Ι.[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Στοιχεία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που έχουν χορηγηθεί δημοσιεύονται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, που είναι ελεύθερα προσβάσιμο στην ιστοσελίδα του Ο.Β.Ι.

Κατηγορίες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Όπως και στις εφευρέσεις έτσι και στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας γίνεται διάκριση με βάση το περιεχόμενο της εφεύρεσης, το οποίο και εξετάζεται αντικειμενικά. Τα είδη των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι τα παρακάτω:

Δίπλωμα προϊόντος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Με το δίπλωμα προϊόντος προστατεύεται εφεύρεση που συνιστάται στη δημιουργία ενός προϊόντος ή στη βελτίωση γνωστού ήδη προϊόντος. Ο όρος "προϊόν" εκλαμβάνεται με την έννοια του πράγματος, δηλαδή του ενσώματου αντικειμένου κατά το άρθρο 947 παρ. 1 ΑΚ κι μάλιστα κινητού. Οι φυσικές δυνάμεις και ενέργειες που λογίζονται ως πράγματα κατά το άρθρο 947 παρ. 2 ΑΚ δεν είναι αντικείμενο εφεύρεσης αλλά ανακάλυψης.

Δίπλωμα μεθόδου ή δίπλωμα βιομηχανικής εφαρμογής[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Με το δίπλωμα μεθόδου προστατεύεται μια νέα μέθοδος ή μια βελτιωμένη εκδοχή ήδη γνωστής μεθόδου προς επίτευξη ενός αποτελέσματος. Το αποτέλεσμα μπορεί να συνιστάται στην παρασκευή ενός προϊόντος, οπότε πρόκειται για μέθοδο παρασκευής ή στην επίτευξη μιας άλλης κατάστασης, όπως ακτινοβολίας, θερμότητας κλπ. Μάλιστα, η εφεύρεση νέας μεθόδου μπορεί να αναφέρεται σε ήδη γνωστά και όχι απαραίτητα νέα προϊόντα.

Η παραπάνω διάκριση έχει σημασία κυρίως για την εφαρμογή του τεκμηρίου του άρθρου 17 παρ. 6 κατά το οποίο " αν η εφεύρεση αφορά μέθοδο κατασκευή προϊόντος, κάθε προϊόν της ίδιας φύσης τεκμαίρεται ότι κατασκευάσθηκε με βάση την προστατευόμενη μέθοδο". Το τεκμήριο είναι μαχητό και ανατρέπεται από τον εναγόμενο, αν αυτός αποδείξει ότι το συγκεκριμένο προϊόν δεν παρασκευάζεται με την προστατευόμενη αλλά με άλλη μέθοδο. Έτσι, ολοκληρώνεται η προστασία του δικαιούχου διπλώματος μεθόδου, αφού δεν μπορεί να στρέφεται μόνο εναντίον εκείνου που πράγματι εφαρμόζει τη μέθοδο του αλλά μπορεί να στρέφεται και εναντίον εκείνου που παράγει τα προϊόντα που παράγονται με την προστατευόμενη μέθοδο, δηλαδή και

εναντίον εκείνου που καρπώνεται επαγγελματικά τις ωφέλειες που αυτή παράγει, έστω και αν δεν εφαρμόζει ο ίδιος τη προστατευόμενη μέθοδο, γιατί π.χ. μεταπωλεί το προϊόν που έχει παραχθεί με τη μέθοδο αυτή.

Τα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διακρίνονται και σε ειδικότερες κατηγορίες:

Δίπλωμα εθνικής αμύνης[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το δίπλωμα για εφευρέσεις και ανακαλύψεις, που αφορά την εθνική άμυνα, ισχύει ο Ν. 4325/1963 που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 25 παρ. 2 Ν. 1733/87, όπου όρισε ακόμη ότι όπου ο νόμος αυτός αναφέρεται το [Υπουργείο Εμπορίου](#) νοείται ο Ο.Β.Ι. και ότι τυχόν παραπομπές στον καταργηθέντα νόμο 2527/1920 αντικαθίστανται με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Δίπλωμα τροποποίησης[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Με το δίπλωμα τροποποίησης δεν αποκλείεται ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας να τροποποιήσει μετέπειτα την εφεύρεση του κατά τρόπο που η τροποποίηση που θα επιφέρει να συγκεντρώνει τα στοιχεία αυτοτελούς εφεύρεσης. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το δίπλωμα τροποποίησης έχει έναντι του κύριου διπλώματος παρακολουθητικό χαρακτήρα, τον οποίο όμως μπορεί να τον χάσει οποτεδήποτε. Αυτό είναι πολύ πιθανόν να συμβεί καθώς αρκεί ο δικαιούχος του να ζητήσει τη μετατροπή του σε κύριο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, αφού έτσι κι αλλιώς οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση ενός τέτοιου διπλώματος συντρέχουν αυτοτελώς.

Εξαρτημένο δίπλωμα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Με το εξαρτημένο δίπλωμα είναι δυνατό ένα πρόσωπο να καταλήξει σε εφεύρεση που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διπλώματος ευρεσιτεχνίας, που σχετίζεται όμως στενά με άλλη εφεύρεση τρίτου προσώπου για την οποία έχει ήδη χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Σε μια τέτοια περίπτωση δεν αποκλείεται η εκμετάλλευση των δύο διπλωμάτων χωρίς τη χρησιμοποίηση από τον ένα δικαιούχο της ευρεσιτεχνίας του άλλου, οπότε δεν τίθεται οποιοδήποτε θέμα.

Εξουσίες που απορρέουν από το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Αρχικά, από το χρονικό σημείο που η εφευρετική ιδέα ενσωματώνεται στο σχετικό υλικό φορέα, υπέρ του εφευρέτη γεννάται, χωρίς τήρηση οποιασδήποτε διατύπωσης και κατάθεση οποιασδήποτε δήλωσης σε οποιαδήποτε αρχή, απόλυτο δικαίωμα στην εφεύρεση, που συνιστά προϊόν της διάνοιας του εφευρέτη, κατά την έννοια του άρθρου 60 ΑΚ, χωρίς, ωστόσο, να παρέχει σ' αυτόν εξουσία αποκλειστικής εκμετάλλευσης. Ένα δικαίωμα που παρέχει στο δικαιούχο του τόσο ηθικής όσο και περιουσιακής φύσης εξουσίες. Πάντως, αν το δημιουργήμα του ανθρώπινου πνεύματος δε φέρει τα στοιχεία της εφεύρεσης, δεν υπάρχει δικαίωμα σ' αυτή. Υπάρχει, ενδεχομένως, άλλο έννομο αγαθό, όπως εμπορικό και βιομηχανικό απόρρητο ή τεχνογνωσία.

Επιπλέον, από τη χρονική στιγμή που ο εφευρέτης καταθέσει κανονικά στην αρμόδια Αρχή δήλωση ευρεσιτεχνίας, γεννάται υπέρ αυτού αφενός αξίωση παραχώρησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και αφετέρου δικαίωμα προσδοκίας προς έκδοση έγκυρου διπλώματος.

Τέλος, από το χρονικό σημείο της απονομής του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δημιουργείται υπέρ του κατανομαζόμενου ως δικαιούχου και των δικαιοδόχων του το δικαίωμα από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που αποκαλείται δικαίωμα ευρεσιτεχνίας, που είναι διάφορο από το άτυπο δικαίωμα στην εφεύρεση. Ειδικότερα ο καταθέτης αποκτά στην ευρεσιτεχνία δικαίωμα που φέρει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Καταρχήν, παρόλο που απονέμεται με διοικητική πράξη, είναι δικαίωμα ιδιωτικού δικαίου. Έχει υποκείμενο του κατανομαζόμενου δικαιούχου ή τους δικαιούχους τους και αντικείμενο ένα άυλο αγαθό, δηλ. την εφευρετική ιδέα που συνιστά προϊόν της διάνοιας(άρθρο 60 ΑΚ) και όχι τον υλικό φορέα, στον οποίο η ιδέα αυτή ενσωματώνεται.
- Πρόκειται για δικαίωμα απόλυτο και αποκλειστικό. Απόλυτο, γιατί παρέχει στο δικαιούχο του πλήρη εξουσία διάθεσης της ευρεσιτεχνίας και αποκλειστικό, γιατί αποκλείεται η εκμετάλλευση του από οποιονδήποτε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου. Πάντως, η αποκλειστική εξουσία του δικαιούχου υπόκειται κατά της άσκηση της στους περιορισμούς του άρθρου 10 παρ. 2.
- Είναι δικαίωμα χρονικά περιορισμένο, αφού η διάρκεια του ανέρχεται σε είκοσι(20) χρονικά, κατά το άρθρο 11 Ν. 1733/87.

Αξιοποίηση του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας αντί να εκμεταλλευτεί ο ίδιος οικονομικά το δίπλωμα μπορεί να αναζητήσει άλλους τρόπους οικονομικής εκμετάλλευσης. Τέτοιοι τρόποι που προσφέρονται από το δίκαιο μας είναι οι εξής:

Η μεταβίβαση του δικαιώματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η μεταβίβαση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι δυνατή τόσο εν ζωή όσο και αιτία θανάτου. Η μεταβίβαση γίνεται ελεύθερα, χωρίς δηλαδή τη σύγχρονη μεταβίβαση της επιχείρησης που εκμεταλλεύεται το μεταβιβαζόμενο δικαίωμα. Αυτό συνάγεται από το άρθρο 12 παρ. 1 κατά το οποίο είναι μεταβιβαστό τόσο το δικαίωμα προς απονομή διπλώματος ευρεσιτεχνίας, όσο και το δικαίωμα από το δίπλωμα, αλλά και από το άρθρο 10 παρ.3.

Ενεχύραση. Επικαρπία. Διεκδίκηση ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας, το δικαίωμα προσδοκίας αλλά και το δικαίωμα στην εφεύρεση είναι δικαιώματα περιουσιακά και μπορούν να αποτελέσουν και αντικείμενο ενεχύρου και επικαρπίας (άρθρο 1178 επ. και 1247 επ. ΑΚ και Ν. 2844/2000, για το πλασματικό ενέχυρο.

Άδειες εκμετάλλευσης[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η εξουσία περιουσιακής εκμετάλλευσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ανήκει στον ίδιο το δικαιούχο. Μπορεί, όμως, αυτή να παραχωρηθεί και σε τρίτον ή μόνο σε τρίτον. Η παραχώρηση της εξουσίας αυτής είναι γνωστή ως άδεια εκμετάλλευσης ή ως σύμβαση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης δικαιώματος ευρεσιτεχνίας και στηρίζεται είτε σε σύμβαση είτε σε δικαστική απόφαση. Στην πρώτη περίπτωση γίνεται λόγος για συμβατική και στη δεύτερη για υποχρεωτική ή αναγκαστική άδεια. Η συμβατική άδεια αποτελεί το συνηθέστερο τρόπο εκμετάλλευσης κοινού διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Για την άδεια εκμετάλλευσης κοινού διπλώματος ευρεσιτεχνίας απαιτείται συμφωνία όλως των δικαιούχων (άρθρο 12 παρ 3 ειδ.2).

Υποχρεωτικές άδειες εκμετάλλευσης[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Οι υποχρεωτικές άδειες εκμετάλλευσης, παραχωρούνται είτε με δικαστική απόφαση, είτε με διοικητική πράξη. Επιπλέον, συνιστούν κρατική επέμβαση στο αποκλειστικό δικαίωμα του δικαιούχου και δικαιολογούνται από λόγους προστασίας δημόσιου συμφέροντος.

Απώλεια του δικαιώματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Διάρκεια[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Έκφραση της ανάγκης για κοινωνική δέσμευση των εφευρέσεων αποτελεί ο χρονικός περιορισμός του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας(απόσβεση). Έτσι, η εφεύρεση μετά την πάροδο του χρόνου προστασίας του διπλώματος περιέρχεται στην αδιακώλυτη εκμετάλλευση από οποιονδήποτε, με συνέπεια να προωθείται η τεχνική εξέλιξη.

Διεκδίκηση ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Αν το πρόσωπο που κατέθεσε την αίτηση για τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν είναι ο δικαιούχος της εφεύρεσης ή το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγήθηκε σε δικαιούχο, ο δικαιούχος έχει τις εξής δυνατότητες: Καταρχήν, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να αναγνωριστεί η ακυρότητα του διπλώματος (άρθρο 15 παρ. 1α,2). Παρόλα αυτά, η αξιοποίηση της δυνατότητας αυτής δεν τον ωφελεί, γιατί, κατά την επικρατούσα άποψη χάνεται το νέο της εφεύρεσης και ο εφευρέτης δεν μπορεί να αποκτήσει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Γι αυτό έχει εισαχθεί και στη χώρα μας ο θεσμός της διεκδίκησης της ευρεσιτεχνίας.

Ακυρότητα κατόπιν αγωγής[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Κατά το σύστημα που ισχύει στο δίκαιο μας, δεν γίνεται έλεγχος των προϋποθέσεων για τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, είναι ενδεχόμενο να παραχωρηθεί δίπλωμα χωρίς η εφεύρεση να συγκεντρώνει τις νόμιμες ουσιαστικές προϋποθέσεις. Τότε το δίπλωμα θα είναι άκυρο, γιατί η συμπεριφορά του δηλούντος ενέχει "κατάχρηση" του ισχύοντος διοικητικού συστήματος χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Η ακυρότητα, όμως αυτή αναγνωρίζεται με δικαστική απόφαση και ουδέποτε προβάλλεται εξωδίκως.

Έκπτωση[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η έκπτωση λόγω παραίτησης ή μη καταβολής των τελών ανανέωσης στον Ο.Β.Ι., διαφέρει της ακυρότητας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας κυρίως για δύο λόγους. Πρώτο, γιατί δεν ενεργεί αναδρομικά (ex tunc), αλλά για το μέλλον(ex nunc) και δεύτερον, γιατί η έκπτωση δεν εξαρτάται από λόγους που υπήρχαν κατά την απονομή του διπλώματος. Η γενεσιουργός αιτία της έκπτωσης ανακύπτει μεταγενέστερα, μετά την απονομή και επιφέρει πρόωρη λήξη του διπλώματος. Ως λόγοι έκπτωσης στο νόμο αναφέρονται περιοριστικά η παραίτηση του ευρεσιτέχνη και η μη εμπρόθεσμη καταβολή των τελών προστασίας (άρθρο 16 παρ. 1).

Προστασία Δικαιώματος Ευρεσιτεχνίας[\[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα\]](#)

Τόσο το δικαίωμα στην εφεύρεση όσο και το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας μπορούν να προσβληθούν από τρίτους. Η προσβολή μπορεί να αφορά μόνο στο ηθικό δικαίωμα του εφευρέτη. Μπορεί, όμως, να εκτείνεται και στο περιουσιακό περιεχόμενο του δικαιώματος. Προσβολή του ηθικού δικαιώματος θα έχουμε, όταν π.χ. αμφισβητείται από τον τρίτο η εφευρετική τιμή και η πατρότητα του εφευρέτη. Προσβολή κατά το περιουσιακό περιεχόμενο θα έχουμε, όταν ο τρίτος επιχειρεί πράξεις που επιφυλάσσονται αποκλειστικά στο δικαιούχο, χωρίς τη συγκατάθεση του, όπως είναι όταν πρόκειται για ευρεσιτεχνία, η παραγωγή, η έκθεση προς εμπορία, η χρησιμοποίηση του αντικειμένου της εφεύρεσης, η διαφήμιση και κάθε προπαρασκευαστική πράξη, καθώς και η παραποίηση του αντικειμένου της εφεύρεσης, όταν αυτή αναφέρεται στην προστατευόμενη εφευρετική ιδέα.

Αστική προστασία[\[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η νομοθετική θεμελίωση της αστικής προστασίας περιλαμβάνεται κατ' αρχή στις διατάξεις του άρθρου 17 Ν. 1733/1987, στα άρθρα 6 επ. και κυρίως 9 Ν. 2943/2001, στα άρθρα 60 ΑΚ, καθώς και στα άρθρα 682 επ. ΚΠολΔ περί ασφαλιστικών μέτρων και 70 ΚΠολΔ περί αναγνωριστικής αγωγής. Εξάλλου, συμπληρωματική εφαρμογή βρίσκει και το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού. Ειδικότερα, το δίκαιο τούτο εφαρμόζεται μόνο όταν οι ιδιαίτερες ανταγωνιστικές περιστάσεις, ο τρόπος και ο σκοπός της εκμετάλλευσης της ευρεσιτεχνίας από τρίτους αντίκειται στις αρχές που διέπουν το θεμιτό ανταγωνισμό. **A. Αγωγή άρσης και παράλειψης** Η αξίωση για την άρση προσβολής αρχίζει από την παράνομη προσβολή του δικαιώματος του ευρεσιτέχνη και τον απειλούμενο και επικείμενο κίνδυνο επανάληψης αλλά και την επαπειλούμενη βλάβη του προστατευόμενου έννομου αγαθού.(άρθρο 17 παρ 1). Η αξίωση για άρση προσβολής προϋποθέτει προσβολή που διαρκεί. Με την άρση νοείται ενέργεια του προσβάλλοντος που συνιστάται στην παύση της διαρκούς προσβολής. Για παράδειγμα στην παύση της παραγωγής, στη διακοπή της έκθεσης προς εμπορία ή προς πώληση ή στην παύση της χρησιμοποίησης αγαθού που αποτελεί αντικείμενο ευρεσιτεχνίας του προσβαλλομένου ή προϊόντος που έχει παραχθεί με την προστατευόμενη μέθοδο.

B. Αγωγή αποζημίωσης Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας, όπως και ο εφευρέτης, σε περίπτωση παράνομης προσβολής του δικαιώματος του, ενέστωσας ή λήξασας, έχει και αγωγή αποζημίωσης, που ασκεί στα τμήματα σημάτων του [Πρωτοδικείου](#) Αθηνών ή Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ 1 Ν.

2943/2001, υπό την προϋπόθεση ότι ο προσβολέας βαρύνεται με υπαιτιότητα και υπάρχει αιτιώδης συνάφεια ανάμεσα στην ζημία και στο ζημιογόνο γεγονός.

Γ. Ασφαλιστικά μέτρα Το ουσιαστικότερο μέσο προστασίας για όποιον νομιμοποιείται στην αξίωση άρσης της προσβολής και παράλειψης στο μέλλον αποτελεί η προστασία κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Ο Ν. 1733/1987, σε αντίθεση με τον ισχύοντα νόμο, δεν περιέχει σχετικές διατάξεις. Έτσι, ισχύουν αποκλειστικά οι διατάξεις των άρθρων 683 επ. ΚΠολΔ. Για τέτοιες διατάξεις αρμόδια είναι τα δικαστήρια σημάτων που λειτουργούν στα Πρωτοδικεία των Αθηνών ή της Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ 1 Ν 2943/2001. Το δικαστήριο θα διατάξει όποιο ασφαλιστικό μέτρο κρίνει αναγκαίο και κατάλληλο για τη συγκεκριμένη περίπτωση (άρθρο 692 παρ 1 ΚΠολΔ).

Δ.Αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού Αν η αξίωση αποζημίωσης εναντίον του προσβάλλοντος το έννομο αγαθό παραγραφεί, παραμένει ατελής ή φυσική ενοχή. Εκτός όμως από την ενοχή αυτή διατηρείται η ευθύνη από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό προς απόδοση, με βάση της ωφέλειας που συνιστάται στη δαπάνη που εξοικονόμησε ο εναγόμενος από την παράνομη εκμετάλλευση του άυλου αγαθού. Παρόλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί ότι αυτοτελής η αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού με την έννοια των διατάξεων του άρθρου 904 ΑΚ δεν προβλέπεται στο δίκαιο βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Ε.Αναγνωριστική αγωγή Αρχικά οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει αναγνωριστική αγωγή σύμφωνα με το άρθρο 70 ΚΠολΔ. Η αγωγή αυτή σήμερα αποτελεί αυτοτελές και όχι επικουρικό ένδικο βοήθημα, όπως υποστηρίζονταν παλιότερα. Επομένως, ασκείται ακόμη και αν ο ενάγων μπορεί να ασκήσει καταψηφιστική αγωγή. Αίτημα της αγωγής είναι η αναγνώριση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων που απορρέουν από την υπαγωγή μιας βιοτικής σχέσης, ορισμένων πραγματικών γεγονότων, σε συγκεκριμένους κανόνες δικαίου. Δεν μπορεί να είναι η ερμηνεία κανόνα δικαίου ή απλά η διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών.

ΣΤ.Παρεπόμενη προστασία

- Αφαίρεση και καταστροφή των μέσων προσβολής. Κατά το άρθρο 17 παρ 5 εδ. 1, σε περίπτωση καταδίκης του εναγομένου που επιλαμβάνεται της κύριας προστασίας μπορεί να διατάξει την καταστροφή προϊόντων που κατασκευάστηκαν κατά παράβαση του νόμου.
- Δημοσίευση διατακτικού καταδικαστικής απόφασης. Η δημοσίευση, με αίτημα του διαδίκου που νίκησε, στον ημερήσιο τύπο των αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων που αναγνωρίζουν την προσβολή και καταδικάζουν τον εναγόμενο σε παράλειψη και άρση της προσβολής που επιχειρείται εναντίον άυλου αγαθού προβλέπεται για τα διακριτικά γνωρίσματα του ουσιαστικού συστήματος στο άρθρο 22 παρ 4 εδ. 2 Ν. 146/1914.

Ζ. Επικουρική προστασία

- Αγωγή παροχής πληροφοριών. Στο πλαίσιο του δικαίου της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ο φορέας του αγαθού που προσβάλλεται με την παράνομη συμπεριφορά τρίτου έχει άμεση ανάγκη να προσδιορίσει το ύψος της ζημίας που πρόκειται να επιδιώξει, ασκώντας αγωγή αποζημίωσης.
- Αγωγή λογοδοσίας. Δεδομένου ότι σε περίπτωση προσβολής του διπλώματος υπάρχει μη γνήσια διοίκηση αλλοτρίων είτε de facto διαχείρισης ξένης υπόθεσης από τον προσβολέα, υποστηρίζεται ότι είναι δυνατή και η άσκηση αγωγής λογοδοσίας κατά το άρθρο 303 ΑΚ. Η αγωγή αυτή πρέπει να περιγράφει όλα εκείνα τα στοιχεία που θα βοηθήσουν τον ζημιωθέντα να προσδιορίσει το ύψος της ζημίας του ή την έκταση του πλουτισμού.

Άμυνα του εναγόμενου. Παραγραφή αστικών αξιώσεων[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Η παραγραφή των αστικών αξιώσεων προς άρση της προσβολής και παράλειψη της στο μέλλον , καθώς και της αξίωσης προς αποζημίωση ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ.4 και είναι πενταετής (5) , αφότου ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας έλαβε γνώση είτε της προσβολής, είτε της ζημίας και του προς αποζημίωση υπόχρεου και οπτωσδήποτε εικοσαετής(20) από την προσβολή.

Προστασία δικαιώματος προσδοκίας[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας του τυπικού συστήματος, αρχίζουν με τη συνδρομή σειράς προϋποθέσεων και την πάροδο κάποιου, βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου χρονικού διαστήματος από την ημέρα υποβολής της σχετικής αίτησης/ δήλωσης. Αυτό το χρονικό διάστημα ξεκινάει από την ημέρα υποβολής της δήλωσης και λήγει με την απονομή του διπλώματος ή του πιστοποιητικού. Κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος αλλά και από την κατάθεση της δήλωσης δημιουργείται αξίωση για την απονομή του διπλώματος ή του πιστοποιητικού. Η αξίωση αυτή έχει δύο πλευρές. Αρχικά, συνιστά αξίωση δημόσιου δικαίου, αξίωση που στρέφεται κατά της δημόσιας Αρχής για παραχώρηση του δικαιώματος. Από την άλλη πλευρά, έχει χαρακτήρα ιδιωτικού δικαίου.

Ποινικού δικαίου προστασία[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Κατά το άρθρο 17 παρ 7, όποιος επιθέτει στα προϊόντα ή στα περικαλύμματα τους ή στα κάθε είδους εμπορικά έγγραφα που προορίζονται για το κοινό ή άλλα ανάλογα μέσα δημοσιότητας και διαφήμισης, ψευδή δήλωση, ότι τα σχετικά αντικείμενα προστατεύονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή, ή ακόμη και με τις δύο ποινές. Με τη διάταξη αυτή πατάσσεται η προσπάθεια παραπλάνησης του κοινού και υπηρετείται η διαφάνεια και η καθαρότητα στις συναλλαγές. Τούτο αποβαίνει σε όφελος όσων έχουν εξοπλισθεί με αποκλειστικά δικαιώματα, όπως ο δικαιούχος ευρεσιτεχνίας. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ποινική προστασία και με βάση τις διατάξεις περί πλαστογραφίας και απάτης δεν αποκλείεται.

Προστασία των Υποδειγμάτων Χρησιμότητας- Οι "Μικροεφευρέσεις"[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ορισμός[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το βιομηχανικό σχέδιο- υπόδειγμα είναι δυσδιάστατη (σχέδιο) ή τρισδιάστατη (υπόδειγμα) διάπλαση μορφής που έχει πρακτικό (επαγγελματικό) προορισμό, που λόγω του αισθητικού τους αποτελέσματος αποτελεί πνευματικό δημιούργημα. Δε διαθέτει όμως το αξιούμενο από το Ν. 2121/1993 δημιουργικό ύψος και κατά συνέπεια, δεν προστατεύεται από το νόμο αυτό. Κατά το π.δ. 259/ 1997 ως βιομηχανικό σχέδιο και υπόδειγμα νοείται η εξωτερικά ορατή εικόνα του συνόλου ή μέρος προϊόντος, η οποία προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει και ιδίως τη γραμμή, το περίγραμμα, το χρώμα, το σχήμα, τη μορφή (και) ή τα υλικά του προϊόντος ή της διακόσμησης του ή της συσκευασίας του. Ειδικότερα, ως **σχέδια** θεωρούνται δυσδιάστατες παραστάσεις ή σχηματισμοί που αποτυπώνονται σε υφάσματα, σχέδια κοσμημάτων κ.α. Ενώ ως **υποδείγματα** οι τρισδιάστατες διαμορφώσεις (υποδείγματα) που διασφαλίζουν ειδική εμφάνιση η οποία μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο για τη βιομηχανική ή βιοτεχνική παραγωγή του αισθητικά διαμορφωμένου προϊόντος, που εξυπηρετεί πρακτικούς σκοπούς, ενώ παρέχουν παράλληλα και αισθητική απόλαυση.

Περιεχόμενο δικαιώματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το περιεχόμενο του δικαιώματος που στηρίζεται στο πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας είναι, όπως και στην ευρεσιτεχνία, η εφευρετική ιδέα. Όμως, αντίθετα με την ευρεσιτεχνία, στα υποδείγματα χρησιμότητας το δημιούργημα του ανθρώπινου πνεύματος αρκεί να εμπεριέχει χαμηλότερη εφευρετική δραστηριότητα και να έχει χαμηλότερο εφευρετικό ύψος. Δηλαδή, αφορούν μικροεφευρέσεις. Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι αν λείπει από την επινόηση το στοιχείο του "νέου" ή το στοιχείο του "βιομηχανικά εκμεταλλεύσιμου", το "υπόδειγμα" δεν απολαμβάνει προστασία με τη δημιουργία απόλυτου και αποκλειστικού δικαιώματος πάνω σε άυλο αγαθό. Αν όμως ο ιδιαίτερος σχηματισμός του αντικείμενου έχει αποκτήσει διακριτική δύναμη, θα προστατεύεται με τα άρθρα 13 επ. Ν.146/1914 περί αθέμιτου ανταγωνισμού που προστατεύουν τα διακριτικά γνωρίσματα του ουσιαστικού συστήματος. Από την άλλη αν λείπει το σχετικό εφευρετικό ύψος, θα πρόκειται συνήθως για αντικείμενο με ιδιαίτερη διακριτική δύναμη και επιπλέον θα προστατεύεται από τις ίδιες διατάξεις του νόμου περί αθέμιτου ανταγωνισμού. Γενικότερα, μπορεί να προστατεύεται και από τις διατάξεις των άρθρων 16 επ. Ν.146/1914, ως εμπορικό ή βιομηχανικό απόρρητο. Επίσης, αν το αντικείμενο επιτελεί συγχρόνως τόσο διακριτική όσο και τεχνική λειτουργία, ορθότερο είναι να δεχτούμε ότι παράλληλα με την προστασία ως υπόδειγμα χρησιμότητας αναπτύσσεται και η προστασία που αναγνωρίζει στα διακριτικά γνωρίσματα ο νόμος για τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Γενικότερα είναι πιθανόν να προστατεύεται και με τις διατάξεις των άρθρων 16 επ. Ν. 146/1914, ως εμπορικό ή βιομηχανικό απόρρητο. Επιπρόσθετα, αν το αντικείμενο επιτελεί συγχρόνως και την διακριτική αλλά και την τεχνική λειτουργία του τότε παράλληλα με την προστασία ως υπόδειγμα χρησιμότητας αναπτύσσεται και η προστασία που αναγνωρίζει στα διακριτικά γνωρίσματα ο νόμος για τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Αυτό εναρμονίζεται με την παράλληλη ύπαρξη και αυτοτέλεια των διαφορετικών συστημάτων προστασίας αφενός των διακριτικών γνωρισμάτων και αφετέρου των αντικειμένων που επιτελούν τεχνική λειτουργία. Αναμφίβολα, υπάρχει και η άποψη ότι πρέπει κάθε φορά να αποβλέπουμε στην προέχουσα λειτουργία. Αυτό σημαίνει ότι αν η προέχουσα λειτουργία είναι η διακριτική

τότε θα ισχύει η προστασία των διακριτικών γνωρισμάτων , αλλιώς, αν η προέχουσα λειτουργία είναι η τεχνική θα ισχύει η προστασία των τεχνικών δημιουργιών.

Αντικείμενο δικαιώματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το αντικείμενο πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας (ΠΥΧ) αποτελεί κάθε τρισδιάστατο ενσώματο αντικείμενο, όπως εργαλείο , όργανο, σκεύος ή και εξάρτημα τους, που προτείνεται ως νέο, βιομηχανικά εφαρμόσιμο και με δυνατότητα να δώσει λύση σε κάποιο τεχνικό πρόβλημα. (Άρθρο 19 παρ.1) Τα αντικείμενα αυτά, μπορεί να κατασκευάζονται για πρώτη φορά ή να βελτιώνονται και να τελειοποιούνται , ώστε να πραγματώνουν το σκοπό στον οποίο αποβλέπουν ευκολότερα. Εξάλλου, η διατύπωση του άρθρου 19 παρ.1 Ν.1733/1987 επιτρέπει να υποστηριχθεί, ότι ο τεχνικός κανόνας που ενσωματώνεται σε δυσδιάστατο αντικείμενο δεν μπορεί να οδηγήσει στην απονομή πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας.

Διαδικασία χορήγησης[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας χορηγείται, αφού ελεγχθούν οι τυπικές προϋποθέσεις που καθορίζονται με την υπ' αριθμό 15928/ΕΦΑ 1253 υπουργική απόφαση της 24/31/12/1987. Αρχικά, απαιτείται κατάθεση αίτησης στον Ο.Β.Ι., με την οποία ζητείται η χορήγηση του πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας. Η αίτηση θα πρέπει να αναφέρεται σε μια μόνο επινόηση ή σε περισσότερες που συνδέονται μεταξύ τους σε ενιαίο εφευρετικό σύνολο και πρέπει να συνοδεύεται από περιγραφή, αξιώσεις και τυχόν σχέδια. Από τις ουσιαστικές προϋποθέσεις ο Ο.Β.Ι. εξετάζει μόνο τον τρισδιάστατο χαρακτήρα του αντικειμένου(Άρθρο 19 παρ 5).

Προστασία των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ορισμός[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το βιομηχανικό σχέδιο-υπόδειγμα είναι δυσδιάστατη (σχέδιο) ή τρισδιάστατη(υπόδειγμα) διάπλαση μορφής που έχει πρακτικό/επαγγελματικό προορισμό και λόγω του αισθητικού του αποτελέσματος αποτελεί πνευματικό δημιούργημα. Παρόλα αυτά δεν διαθέτει το αξιούμενο από το Ν. 2121/1993 δημιουργικό ύψος και κατά συνέπεια δεν προστατεύεται από τον νόμο αυτό. "Σχέδιο ή Υπόδειγμα" νοείται η εξωτερική ορατή εικόνα του συνόλου ή μέρος ενός προϊόντος, η οποία προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει όπως το περίγραμμα, η γραμμή, το χρώμα, το σχήμα, η μορφή και/ή τα υλικά του ίδιου του προϊόντος και/ή της διακόσμησης που φέρει(Άρθρο 3 παρ.1 Ν. 2417/ 1996). Ειδικότερα, ως σχέδια θεωρούνται δυσδιάστατες παραστάσεις ή σχηματισμοί που αποτυπώνονται σε υφάσματα, ταπήτες, ενδύματα, σχέδια κοσμημάτων κ.λ.π. Αντίθετα, ως υποδείγματα αναφέρονται οι τρισδιάστατες διαμορφώσεις (υποδείγματα) γραφικές ή έγχρωμες συνθέσεις (σχέδια) ή πλαστικές τρισδιάστατες διαμορφώσεις(υποδείγματα) που διασφαλίζουν ειδική εμφάνιση, η οποία μπορεί να χρησιμεύει ως πρότυπο για τη βιομηχανική ή βιοτεχνική παραγωγή του αισθητικά

διαμορφωμένου προϊόντος, που εξυπηρετεί πρακτικούς σκοπούς, ενώ παρέχουν παράλληλα και αισθητική απόλαυση.

Προϋποθέσεις Προστασίας[\[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ένα σχέδιο ή ένα υπόδειγμα προστατεύεται, εφόσον είναι **νέο** , δηλαδή δεν έχει διατεθεί στο κοινό πανομοιότυπο και έχει **ατομικό χαρακτήρα** . Γενικότερα υπάρχει ατομικός χαρακτήρας, αν όλη η εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφέρει από εκείνη που προκαλείται στον ίδιο χρήστη από οποιοδήποτε άλλο σχέδιο ή υπόδειγμα, το οποίο έχει καταστεί προσιτό στον κοινό πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για καταχώρηση. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι κατά την εκτίμηση της ατομικότητας λαμβάνεται υπόψη και ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού σχετικά με τις τεχνικές ανάγκες (άρθρο 12) Δεν υφίσταται δικαίωμα σε σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο είναι αντίθετο προς τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη(Άρθρο 3 παρ.2 Ν. 2417/1996). Επιπλέον τα βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα αποτελούν αντικείμενο προστασίας όταν προσδίδουν στα προϊόντα **ειδική αισθητική εμφάνιση** , ενώ ταυτόχρονα η πρωτότυπη δημιουργία του ανθρώπινου πνεύματος υπηρετεί πρακτικές ανάγκες του ανθρώπου και χρησιμεύει ως **πρότυπο για την βιομηχανική ή βιοτεχνική παραγωγή** του αισθητικά διαμορφωμένου προϊόντος, δηλαδή είναι βιομηχανικά εκμεταλλεύσιμη. Τέλος, απαραίτητη προϋπόθεση για να αποτελεί ένα σχέδιο ή υπόδειγμα αντικείμενο προστασίας είναι να αποτελείται από **εξωτερικές διαστάσεις ή τρισδιάστατες διαμορφώσεις και συστατικά σύνθετων προϊόντων** .

Το Δικαίωμα Καταχώρησης στο Σχέδιο ή Υπόδειγμα[\[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα\]](#)

Δικαίωμα καταχώρησης σχεδίου ή υποδείγματος έχει ο δημιουργός ή ο καθολικός ή ειδικός διάδοχός του. Όμως, όποιος καταθέτει της αίτηση για καταχώρηση θεωρείται δικαιούχος, με την επιφύλαξη του άρθρου 18, που αναφέρεται στη διεκδίκηση από τον αληθινό δικαιούχο. Σε περίπτωση συνδημιουργών, το δικαίωμα ανήκει αρχικά σε όλους από κοινού. Αν ο δημιουργός είναι εργαζόμενος, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4-7 Ν. 1733/1987. Αν δύο ή περισσότεροι κατέληξαν στο ίδιο σχέδιο ή υπόδειγμα, το δικαίωμα ανήκει σ'εκείνον που κατέθεσε πρώτος την αίτηση (άρθρο 17). Για την καταχώρηση σχεδίου ή υποδείγματος απαιτείται η κατάθεση αίτησης στον Ο.Β.Ι., η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 21 και έχει ως υποχρεωτικό περιεχόμενο, ότι προβλέπεται στο άρθρο 20 παρ. και ως προαιρετικό ότι προβλέπεται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Το καταχωρημένο σχέδιο ή υπόδειγμα έχει διάρκεια ισχύος πέντε(5) έτη με δικαίωμα ανανέωσης μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης για καταχώρηση του σχεδίου ή υποδείγματος(άρθρο 29). Εξάλλου, το δικαίωμα αναλώνεται εφόσον το προϊόν έχει ήδη διατεθεί από το δικαιούχο στην αγορά της Κοινότητας ή από τρίτον με τη δική του συναίνεση στην αγορά της Κοινότητας (άρθρο 29α).

Ο δικαιούχος όταν καταχωρείται το σχέδιο ή το υπόδειγμά του έχει τα παρακάτω:

- Δικαίωμα στο άυλο αγαθό
- Εξουσίες του δημιουργού

-Δικαίωμα αναπαραγωγής & διάθεσης προϊόντων -Δικαίωμα αποκλεισμού τρίτων από τη χρήση -Προστασία από πιστή αντιγραφή και παραλλαγές Περιορισμένο ηθικό δικαίωμα Έξουσία απόκρυψης ή δημοσιοποίησης ή εκμετάλλευσης δικαιώματος

- Εξαιρέσεις από την προστασία

Απώλεια του Δικαιώματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

- Χρονικοί Περιορισμοί δικαιώματος(απόσβεση)
- Έκπτωση λόγω παραίτησης ή μη καταβολής των τελών ανανέωσης στον Ο.Β.Ι.
- Ακυρότητα κατόπιν αγωγής

Ακυρότητα καταχωρημένου σχεδίου ή υπόδειγματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το καταχωρημένο σχέδιο ή υπόδειγμα είναι άκυρο όταν:

- Ο κάτοχος του δεν είναι ο δημιουργός ή ο διάδοχος του ή ο δικαιούχος του
- Το προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν είναι νέο και δεν φέρει ατομικό χαρακτήρα
- Τα χαρακτηριστικά της μορφής του προϊόντος ή τα χαρακτηριστικά διασύνδεσής του δεν αποτελούν αντικείμενο προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1β και γ
- Η εκμετάλλευση ή η δημοσίευση του αντίκειται στη δημόσια τάξη ή στα χρηστά ήθη
- Δεν πρόκειται για σχέδιο ή υπόδειγμα κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.1 εδ. α π.δ. 259/97
- Εάν το σχέδιο ή υπόδειγμα συγκρούεται με προηγούμενο σχέδιο ή υπόδειγμα, το οποίο έχει διατεθεί στο κοινό μετά την κατάθεση της αίτησης καταχώρησης, ή εάν διεκδικείται προτεραιότητα (άρθρο 16 παρ. 1 εδ. α'-στ').

Σχετικά με την ακυρότητα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις 15 παρ. 2 και παρ. 3 Ν. 1733/1987. Η κήρυξη της ακυρότητας έχει αναδρομικά αποτελέσματα (άρθρο 16 παρ. 4).

Προστασία των Σημάτων[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ορισμός[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Σύμφωνα με τον Ν. 2239/ 1994, σήμα είναι η ένδειξη εκείνη που αναγνωρίστηκε με αμετάκλητη απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων για να διακρίνει τα προϊόντα που μια επιχείρηση παράγει (Βιομηχανικό Σήμα) ή εμπορεύεται ([Εμπορικό σήμα](#)) ή τις υπηρεσίες που η επιχείρηση αυτή προσφέρει (Σήμα Υπηρεσιών), από

τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων. Γενικότερα, ως σήμα νοείται κάθε σημείο επιδεικτικό γραφικής παραστάσεως, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων. Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως οι λέξεις, τα ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, τα ψευδώνυμα, οι απεικονίσεις, τα σχέδια, τα γράμματα, οι αριθμοί, οι ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του (άρθρο 1 παρ.1 Ν. 2239/ 1994). Ως σήμα θεωρείται και ο τίτλος εφημερίδας ή περιοδικού (άρθρο 1 παρ.2 Ν. 2239/ 1994).

Σκοπός του σήματος[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το σήμα ως διακριτικό γνώρισμα υπηρετούσε και υπηρετεί αρχικά το συμφέρον του φορέα του, καθώς αποτελεί ένα από τα μέσα που αυτός χρησιμοποιεί στην προσπάθειά του να διευρύνει τον κύκλο των πελατών του. Τα προϊόντα του, εφοδιαζόμενα με το σήμα, αναδύονται από τη μάζα των όμοιων ή παρόμοιων προϊόντων που κυκλοφορούν στην αγορά. Παράλληλα, το σήμα χρησιμεύει στον φορέα του και ως όπλο στον αγώνα του εναντίον των λοιπών ανταγωνιστριών επιχειρήσεων. Επιπλέον, ικανοποιεί την ανάγκη του καταναλωτή να διευκολύνεται στην αναζήτηση προϊόντων της προτίμησής του. Ο καταναλωτής μέσω του σήματος αναζητεί τα γνωστά σ' αυτόν για την ποιότητα και τις συγκεκριμένες ιδιότητες προϊόντα. Έτσι, προκειμένου να προσδιορισθεί το περιεχόμενο και η έκταση προστασίας του δικαιώματος του σηματούχου, πρέπει να ληφθεί υπόψιν και το συμφέρον του κοινού των καταναλωτών. Τέλος, σε ευρωπαϊκό και κοινοτικό επίπεδο, το σήμα υπηρετεί το συμφέρον της καλής λειτουργίας ενός ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, αφού ο φορέας του μέσω της χρήσης του βοηθείται στην ανάπτυξη της οικονομικής του δραστηριότητας.

Λόγοι απαραδέκτου[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Τα σήματα δεν μπορούν να καταχωρηθούν για τους παρακάτω λόγους:

- Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου
- Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου

Συλλογικά Σήματα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Ως συλλογικό νοείται εκείνο το σήμα που κατατίθεται από συνεταιρισμό, ένωση ή σύλλογο, που επιδιώκει επαγγελματικούς σκοπούς και έχει νομική προσωπικότητα, ανεξάρτητα από το αν ασκεί δική του επιχείρηση και το οποίο σήμα χρησιμεύει προς διάκριση των προϊόντων ή υπηρεσιών που πωλούνται, παράγονται ή προέρχονται από τα μέλη τους. Προς τα παραπάνω νομικά πρόσωπα εξομοιώνεται και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου. Το βασικό χαρακτηριστικό του συλλογικού σήματος είναι ότι κατατίθεται μόνο από νομικό πρόσωπο, ακόμη και αν δεν ασκεί δική του επιχείρηση και ότι χρησιμοποιείται από περισσότερα πρόσωπα που ασκούν ανεξάρτητες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τα παραπάνω, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ενώ το ατομικό σήμα προσδιορίζει την προέλευση των προϊόντων ή υπηρεσιών από ορισμένη επιχείρηση, το συλλογικό σήμα προσδιορίζει την προέλευση από μια ομάδα επιχειρήσεων. Πιο συγκεκριμένα, από μια από τις

περισσότερες επιχειρήσεις των μελών του νομικού προσώπου, που έχουν εκ του νόμου δικαίωμα χρήσης του σήματος(άρθρο 25 παρ 1-10).

Σήματα Αλλοδαπών[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Με βάση την αρχή της εδαφικότητας που ισχύει στο δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, το δίκαιο των σημάτων προστατεύει καραρχήν όσους έχουν "επαγγελματική εγκατάσταση" (με τον όρο επαγγελματική εγκατάσταση δεν νοείται η αντιπροσωπεία, η πρακτόρευση και η διατήρηση αποθηκών) στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και την αστική τους κατοικία και μόνο τα σήματα που ανήκουν σ' αυτούς (επιχ. από το άρθρο 33). Τα σήματα αυτά ονομάζονται **ελληνικά** . Αντίθετα, Έλληνες ή αλλοδαποί στην ιθαγένεια, που δεν έχουν στην Ελλάδα επαγγελματική εγκατάσταση, δεν μπορούν να αποκτήσουν σήμα στην χώρα μας. Τα πρόσωπα αυτά ενδεχομενα μπορούν να αποκτήσουν σήμα στην χώρα της επαγγελματικής τους εγκατάστασης , αν κάτι τέτοιο προβλέπει το δίκαιο της χώρας τους. Τα σήματα αυτά για την Ελλάδα και το ελληνικό δίκαιο είναι **αλλοδαπά** (άρθρο 33). Τα αλλοδαπα σήματα δεν προστατεύονται στην χώρα μας αφενός λόγω της αρχής της εδαφικότητας και αφετέρου γιατί η αναγνώριση τους στηρίζεται σε πράξη αλλοδαπής πολιτείας. Κατ' εξαίρεση όμως, τα αλλοδαπά σήματα μπορεί να τύχουν προστασίας και στη χώρα μας αν συντρέξουν ορισμένες προϋποθέσεις(άρθρο 33 Ν2239/94) ανάμεσα στις οποίες βασική είναι η αναγνώριση τους με πράξη της ελληνικής πολιτείας.

Κοινοτικό Σήμα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

Το σημαντικότερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει το σύστημα κοινοτικού σήματος είναι το ότι επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χαρακτηρίζουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες κατά τρόπο ταυτόσημο σε ολόκληρη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Το κοινοτικό σήμα τους επιτρέπει μέσω μιας ενιαίας διαδικασίας ενώπιον του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΟΗΜΙ), την καταχώρηση ενός σήματος που θα επωφελείται ενιαίας προστασίας και θα παράγει τα αποτελέσματα του σε ολόκληρη την κοινοτική επικράτεια.

Σχετικά άρθρα[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

- [Διανοητική ιδιοκτησία](#)
- [Συγγενικά δικαιώματα](#)
- [Νομική προστασία βάσεων δεδομένων](#)
- [Creative Commons](#)

Ελληνικοί Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης[\[Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα\]](#)

- [Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας](#)

Οργανισμοί[[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)]

- [Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας](#)

Πηγές[[Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)]

- Αντωνόπουλος Γ. Βασίλης, *Βιομηχανική ιδιοκτησία*, Β' έκδοση, Π. Ν. Σάκκουλας (Δίκαιο & Οικονομία), Αθήνα 2005, [ISBN 978-960-301-921-6](#).
- Λιακόπουλος Θανάσης, *Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας*, 5' έκδοση, Π. Ν. Σάκκουλας (Δίκαιο & Οικονομία), Αθήνα 2000, [ISBN 960-420-108-5](#).
- Σημίτης Γ.Κώστας, *Το δικαίωμα επί της εφευρέσεως*, Αντ. Ν. Σάκκουλας , Ιανουάριος 1998,ISBN13 9789602328541
- <http://www.obi.gr/obi/?tabid=184> Νόμος 1733/87
- http://europa.eu/geninfo/atoz/en/index_1_en.htm, Ευρωπαϊκές Κοινότητες 1995-2007

Κατηγορία:

- [Διανοητική ιδιοκτησία](#)